

MERENKULKUHALLITUKSEN TIEDOTUSLEHTI

1.10.1982

Helsinki

No 18/82

Meripelastus

Meripelastuspalvelusta on 20.8.1982 annettu laki (628/82), joka on tullut voimaan 1.9.1982.

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta sisältyvät 10.9.1982 annettuun asetukseen (661/82), joka on tullut voimaan 15.9.1982.

Laki ja asetus meripelastuspalvelusta sisältyvät tähän tiedotuslehteen.

Toimistopäällikkö

Atso Jokivartio

N:o 628

Laki meripelastuspalvelusta

Annettu Naantalissa 20 päivänä elokuuta 1982

Eduskunnan päätkösen mukaisesti säädetään:

1 §

Ihmishengen pelastamiseksi merihädästä tai-
kaa uhkaavasta vaaratilanteesta merialueella vi-
ranomaiset ovat velvolliset suorittamaan meri-
pelastuspalvelua niin kuin tässä laissa säädetään.

5 §

Jokainen merivartioston toimintapiirissä oles-
keleva työkykyinen henkilö on velvollinen me-
rivartioston komentajan määräyksestä avusta-
maan meripelastustehävässä, jollei pätevää syy
ole esteenä.

2 §

Rajavartiolaitos suorittaa meripelastuspalve-
lula sekä huolehtii meripelastuspalvelun suunnit-
telusta, johtamisesta ja valvonnasta samoin kuin
meripelastuspalvelun osallistuvien viranomais-
ten ja yhteisöjen toiminnan yhteensovittamisesta.

6 §

Sen, jonka hallussa on viestiyhteyksiä, on
heti välittää hätilmoitus, hälytys ja muu
meripelastustoiminta koskeva tiedonanto.

3 §

Merenkulkulaitos, poliisi, puolustusvoimat,
tullilaitos, tie- ja vesirakennuslaitos sekä posti-
ja telelaitos samoin kuin ilmailu-, palo- ja
terveydenhuoltoviranomaiset ovat rajavartiolai-
toksen ohella velvollisia osallistumaan meripe-
lastuspalvelun asetuksella säädetävässä la-
juudessa.

7 §

Meripelastustoimintaa ei saa lopettaa eivätkä
siihen osallistuvat tai siinä avustavat saa pois-
taa ennen kuin toimintaa johtava viranomainen
on antanut luvan.

4 §

Meripelastuspalvelu on suunniteltava ja jär-
jestettävä niin, että siihen kuuluvat toimenpiteet
voidaan olosuhteissa, joissa niitä tarvitaan,
suorittaa viivyryksettä ja tehokkaasti.

Henkilöstöä ei saa pitää meripelastustehä-
vässä suurempaa määrää eikä pitempään kuin
tarve vaatii.

Hallituksen esitys 41/82
Puolustusasiainvaliok. miet. 2/82
Suuren valiok. miet. 78/82

8 §

Henkilö, joka merivartioston komentajan määräyksestä on avustanut meripelastustehtävässä, saa valtiolta tähän tehtävään käytetyn ajan mukaan lasketun kohtuullisen palkkion.

Pelastustoimintaan osallistunut henkilö saa siinä turmeltuneista tai häninneistä vaatteista, varusteista ja työvälineistä valtiolta korvauksen, jonka saamiseksi asiasta on ensi tilassa ilmoitettava toimintaa johtaneelle viranomaiselle. Kirjallinen korvausvaatimus on toimitettava merivartioston komentajalle kuuden kuukauden kuluessa vahingon tapahtumisesta.

9 §

Pelastustoiminnassa sattuneesta tapaturmasta suoritetaan asianomaiselle korvaus valtion varoista samojen perusteiden mukaan kuin työtapaturmasta siltä osin kuin vahingoittuneella ei ole oikeutta vähintään saman suuruiseen korvaukseen muun lain mukaan.

Jos vahingoittuneen työnantaja on tämän lain nojalla korvartavan tapaturman osalta maksanut palkkaa, ennakoa tai muita maksuja, on työnantajan oikeudesta voimassa, mitä tapaturmavakuutuslaissa (608/48) on työnantajan oikeudesta säädetty.

Asian, joka koskee korvauksen suorittamista valtion varoista tämän pykälän nojalla, käsittelee ensimmäisenä asteena tapaturmavirasto.

Naantalissa 20 päivänä elokuuta 1982

10 §

Elintarvikkeista sekä poltto- ja voiteluaineista, jotka luovutetaan 6 §:n 3 momentin nojalla, suorittaa valtio täyden korvauksen.

Mitä 1 momentissa on säädetty, koskee myös 6 §:n 1 ja 2 momentin nojalla käyttöön otettujen viestitys- ja kulkuvälineiden, pelastuskaluston ja työkoneiden käytöstä suoritettavaa korvausta. Sen ohessa on omistajalle erikseen korvattava mainituille välineille, työkoneille ja kalustolle aiheutunut vahinko.

11 §

Sisäasiainministeriö voi antaa meripelastuspalveluun kuuluvia tehtäviä vapaaehtoisten järjestöjen suorittavaksi. Niistä aiheutuneet kustannukset voidaan valtion tulo- ja menoarvioin rajoissa kokonaan tai osaksi suorittaa tai korvata valtion varoista.

12 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

13 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 1982.

Tällä lailla kumotaan rajavartiolaitoksesta 10 päivänä tammikuuta 1975 annetun lain 15 a §, sellaisena kuin se on 7 päivänä toukokuuta 1976 annetussa laissa (358/76).

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri Mikko Jokela

N:o 661

Asetus
meripelastuspalvelusta

Annettu Helsingissä 10 päivänä syyskuuta 1982

Sisäasianministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määritetyn ministerin esittelystä säädetään 20 päivänä elokuuta 1982 meripelastuspalvelusta annetun lain (628/82) 3 ja 12 §:n nojalla:

1 §

Rajavartiolaitoksen tehtävästä meripelastuspalvelussa on säädetty meripelastuspalvelusta annetun lain (628/82) 2 §:ssä.

Meripelastuspalvelusta annetun lain 3 §:ssä mainittujen viranomaisten tehtävät meripelastuspalvelussa ovat seuraavat:

1) puolustusvoimat valvoo merialuetta hättä-paastuksen havaitsemiseksi ja paikantamiseksi sekä osallistuu etsintä- ja pelastustoimintaan;

2) merenkulkulaitos, poliisi, tullilaitos, tie- ja vesirakennuslaitos sekä paloviranomaiset osallistuvat etsintä- ja pelastustoimintaan;

3) terveydenhuoltoviranomaiset huolehtivat lääkinnällisestä pelastustoiminnasta;

4) posti- ja telelaitos huolehtii muiden viranomaisten viestiyhteyksien täydentämisestä ja hoitaa kansainvälisen häätäaja-juuksien pää-vystä ja viestiliikennettä;

5) ilmailuviranomaiset osallistuvat meripelastuspalveluun käyttäen ilmailun pelastuspalvelujärjestelmää.

2 §

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) meripelastusohjeella sisäasianministeriön vahvistamaa objetta meripelastuspalvelun järjestämiseksi ja ylläpitämiseksi;

2) meripelastuskeskuksella merivartioston johtokeskusta, jonka toimintaan meripelastuspalvelussa osallistuvat tarvittaessa 1 §:n 2 momentissa mainitut viranomaiset sekä vapaaehtoiset pelastuspalvelujärjestöt;

3) vaaratalanteella epävarinuutilannetta, hälytystilannetta tai hätätilannetta;

4) epävarmuustilanteella tilannetta, jolloin on havaittu hätämerkiksi epäilty merkki tai jollain alus tai henkilö on jäänyt saapumatta ennalta ilmoitettuun ajankohtaan mennessä määräpaikkaan taikka alus on jättänyt tekemättä sijainti- tai turvallisuusilmoitukseen määräjässä;

5) hälytystilanteella tilannetta, jolloin on käynyt ilmi tai on todennäköistä, että aluksen tai henkilön turvallisuus on uhanalainen taikka epävarmuustilanteen johdosta suoritetut tiedustelut ovat olleet tuloksettomia;

6) hätätilanteella tilannetta, jolloin on havaittu hätämerkki tai on saatu muutoin tieto, että alus tai henkilö on vaarassa ja välittömän avun tarpeessa.

3 §

Meripelastusohjeella määritään meripelastuspalvelun aluejako.

Meripelastusohjeeseen sisällytetään lisäksi tiedot käytettävistä viestiyhteyksistä sekä vaaratalanteita koskevia ilmoituksia vastaanottavista ja välittävistä viranomaisten ja vapaahkoisten järjestöjen toimintapisteistä samoin kuin yhteistoiminnasta muiden valtioiden viranomaisten kanssa.

Meripelastusohjeeseen sisällytetään myös tiedot meripelastustehtäviin soveltuvista toimintayksiköistä, niiden toimintavalmiudesta, suori-

tuskyvystä ja sijoittumisesta sekä muistakin sellaisista seikoista, joiden nojalla voidaan ennalta suunnitella tarkoitukseenmukaisia pelastustoimenpiteitä.

4 §

Epävarmuustilanteessa 1 §:ssä mainittujen viranomaisten on mahdollisuksien mukaan osallistuttava tiedustelutoimiin vaaratilanteen selvittämiseksi.

5 §

Hälytystilanteessa 1 §:ssä mainittujen viranomaisten on mahdollisuksien mukaan laajennettava tiedustelutoimia vaaratilanteen selvittämiseksi, valmistauduttava aloittamaan tarpeelliset meripelastustoimet sekä oma-aloitteisesti ryhdyttää niihin.

6 §

Hätätilanteessa 1 §:ssä mainittujen viranomaisten on ryhdyttää ihmishengen pelastamiseksi oma-aloitteisesti ja tarvittaessa muut virkatehtävänsä sivuuttaen kaikkiin niihin toimiin, jotka viranomaisten käytettävissä olevin voimavaroin ovat mahdollisia ja tarkoitukseenmukaisia.

Helsingissä 10 päivänä syyskuuta 1982

Aluksen päälikön velvollisuudesta antaa apua merihädässä olevalle on säädetty meriläissa (167/39).

7 §

Meripelastuspalveluun osallistuvien viranomaisten on vaaratilanteessa niin pian kuin mahdollista ilmoittettava toimistaan meripelastuskeskukselle.

Meripelastuskeskus johtaa meripelastuspalvelua ja ratkaisee saamiensa tietojen perusteella vaaratilanteen asteen sekä ilmoittaa ratkaisunsa meripelastustoimintaan osallistuville.

8 §

Hakemus meripelastuspalvelusta annetun lain 9 §:ssä tarkoitetun korvauksen saamiseksi valtion varoista on tehtävä tapaturmavakuutuslaissa (608/48) säädettyssä järjestyksessä.

9 §

Sisäasiainministeriö antaa tarkempia määräyksiä tämän asetuksen soveltamisesta.

10 §

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä syyskuuta 1982.

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri Mikko Jokela

SJÖFARTSSTYRESENS INFORMATIONSBALAD

1.10.1982

Helsingfors

Nr 18/82

Sjöräddning

Lagen om sjöräddningstjänst (628/82) har givits 20.8.1982 och den har trätt i kraft 1.9.1982.

Förordningen med närmare stadganden om verkställigheten av denna lag (661/82) har givits 10.9.1982 och den har trätt i kraft 15.9.1982.

Lagen och förordningen om sjöräddningstjänst ingår i detta informationsblad.

Byråchef

Atso Jokivartio

Nr 628

Lag

om sjöräddningstjänst

Given i Nådental den 20 augusti 1982

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

För räddande av människoliv i sjönöd eller i hotande farosituationer på havsområde är myndigheterna skyldiga att upprätthålla sjöräddningstjänst så som i denna lag stadgas.

2 §

Gränsbevakningsväsendet svarar för sjöräddningstjänsten samt omhänderhar planeringen, ledningen och övervakningen av den ävensom koordineringen av de i sjöräddningstjänsten deltagande myndigheternas och samfundens verksamhet.

3 §

Förutom gränsbevakningsväsendet är sjöfartsväsendet, polisen, försvarsmakten, tullverket, väg- och vattenbyggnadsverket samt post- och televerket ävensom luftfarts-, brand- och hälsovårdsmyndigheterna skyldiga att delta i sjöräddningstjänsten i den omfattning som stadgas genom förordning.

4 §

Sjöräddningstjänsten skall planeras och organiseras så, att de därtill anslutna åtgärderna då de behövs kan vidtas utan dröjsmål och effektivt.

5 §

Varje arbetsför person som vistas inom sjöbevakningssektions verksamhetsområde är skyldig att på anfordran av kommandören för sjöbevakningssektionen bistå vid sjöräddning, om inte giltigt skäl ställer hinder.

6 §

Den som förfogar över signalförbindelser skall omedelbart förmedla nödanmälhan, alarm och annat meddelande som gäller sjöräddningsverksamhet.

På anfordran av kommandören för sjöbevakningssektionen skall var och en för användning i sjöräddningsuppdrag överlämna därvid behövliga signalförbindelser, signal- och transportmatériel, räddningsutrustning och arbetsmaskiner, livsmedel för räddningspersonalen samt bränsle och smörjmedel för transportredskap och arbetsmaskiner.

7 §

Sjöräddningsverksamhet får inte avslutas och de som deltar eller bistår däri får inte avlägsna sig förrän den myndighet som leder verksamheten har gett tillstånd härtill.

Personal får inte användas för sjöräddningsuppgift i störte antal eller under längre tid än nödvändigt.

Regeringens proposition 41/82
Försvarsutsk. bet. 2/82
Stora utsk. bet. 78/82

KD 3008/82/101 -
ISSN 0430-5345

8 §

Till den som på anfordran av kommandören för sjöbevakningssektionen har bistått vid sjöräddning betalas av statens medel ett skäligt arvode, som beräknas enligt den tid som insatsen har krävt.

Den som deltagit i räddningsverksamhet får för därvid förstörda eller förlorade kläder, redskap och verktyg ersättning av staten under förutsättning att vederbörlig anmälan om saken vid första tillfälle görs hos den myndighet som lett verksamheten. Skriftligt anspråk på ersättning skall tillställas kommandören för sjöbevakningssektionen inom sex månader från det skadan inträffade.

9 §

För olycka som inträffat i samband med räddningsverksamhet utges till vederbörande ersättning av statens medel enligt samma grunder som för olycksfall i arbete, till den del den skadade inte har rätt till minst lika stor ersättning enligt annan lag.

Har den skadades arbetsgivare, då olycka som ersätts enligt denna lag inträffat, till den skadade erlagt lön, förskott eller annan betalning, gäller om arbetsgivarens rätt vad som i lagen om olycksfallsförsäkring (608/48) är stadgat om arbetsgivares rätt.

Ärende som gäller utgivande av ersättning av statens medel med stöd av denna paragraf handläggs i första instans av olycksfallsverket.

Näddadal den 20 augusti 1982

10 §

För livsmedel, bränslen och smörjmedel som överläts enligt 6 § 3 mom. utger staten full ersättning.

Vad som är stadgat i 1 mom. gäller även ersättning för användningen av signal- och transportmateriel, räddningsutrustning och arbetsmaskiner som tagits i bruk med stöd av 6 § 1 och 2 mom. Därtill skall ägaren särskilt ersättas för skada som orsakats nämnda utrustning, arbetsmaskiner och materiel.

11 §

Ministeriet för inrikesärendena kan åt frivilliga organisationer anförtro uppgifter som hör till sjöräddningstjänsten. Kostnaderna för fullgörandet av dessa uppgifter kan inom ramen för statsförslaget helt eller delvis betalas eller ersättas av statens medel.

12 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

13 §

Denna lag träder i kraft den 1 september 1982.

Genom denna lag upphävs 15 a § lagen den 10 januari 1975 om gränsbevakningsväsendet, sådant detta lagrum lyder i lag av den 7 maj 1976 (358/76).

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister Mikko Jokela

Nr 661

Förordning om sjöräddningstjänst

Given i Helsingfors den 10 september 1982

På föredragning av ministern för handläggning av ärenden som hör till ministeriets för inrikesärendena verksamhetsområde stodgas med stöd av 3 och 12 §§ lagen den 20 augusti 1982 om sjöräddningstjänst (628/82):

1 §

Om gränsbevakningsväsendets uppgifter i sjöräddningstjänst är stadgat i 2 § lagen om sjöräddningstjänst (628/82).

Uppgifterna för de myndigheter som nämnts i 3 § lagen om sjöräddningstjänst är följande:

1) färsvarsmakten övervakar havscirklar i syfte att observera och lokalisera nödsituationer samt deltar i efterspanings- och räddningsverksamheten;

2) sjöfartsväsendet, polisen, tullverket, väg- och vattenbyggnadsverket samt brandmyndigheterna deltar i efterspanings- och räddningsverksamheten;

3) hälsovårdsmyndigheterna handhar den medicinska räddningsverksamheten;

4) post- och televerket sörjer för komplettering av övriga myndigheters teleförbindelser, bevakar de internationella nödfrekvenserna och handhar teletrafiken;

5) luftfartsmyndigheterna deltar i sjöräddningstjänsten med anlitande av luftfartens räddningstjänstsyste.

2 §

I denna förordning avses

1) med sjöräddningsdirektiv anvisningar som fastställs av ministeriet för inrikesärendena för anordnande och upprätthållande av sjöräddningstjänst;

2) med sjöräddningscentral sjöbevakningssektions ledningscentral, i vars sjöräddningsverksamhet vid behov deltar de myndigheter som nämns i 1 § 2 mom. samt organisationer inom den frivilliga räddningstjänsten;

3) med farosituation ovisshtsläge, beredskapsläge eller nödläge;

4) med ovisshtsläge en situation då en signal som misstänks vara en nödsignal har observerats eller då fartyg eller person inte före en på förhand meddelad tidpunkt har anlånt till bestämmelsectien eller då fartyg inte har gjort positions- eller säkerhetsanmälhan inom utsatt tid;

5) med beredskapsläge en situation då det framgått eller är sannolikt att fartygs eller persons säkerhet är hotad eller då efterforskningar som bedrivits med anledning av ovisshtslaget inte har gett resultat;

6) med nödläge en situation då en nödsignal observerats eller meddelande ejest erhållits om att fartyg eller person är i fara och i omedelbart behov av hjälp.

3 §

I sjöräddningsdirektiven bestäms områdesfördelningen inom sjöräddningstjänsten.

I sjöräddningsdirektiven intages därill uppgifter om tillbudsstöende signalförbindelser samt om centra för de myndigheter och frivilliga organisationer som tar emot och förmedlar

anmälningar om farosituationer, även som om samarbete med andra staters myndigheter.

I sjöräddningsdirektiven intages även uppgifter om de verksamhetsheter som är lämpade för sjöräddningsuppgifter och om deras aktionsberedskap, prestationsförmåga och placering samt andra uppgifter med stöd av vilka ändamålsenliga räddningsåtgärder kan planeras på förhand.

4 §

I ovisshetsläge skall de i 1 § nämnda myndigheterna i mån av möjlighet delta i efterforskning med anledning av den uppkomna farosituationen.

5 §

I beredskapsläge skall de i 1 § nämnda myndigheterna i mån av möjlighet utvidga efterforskningen med anledning av den uppkomna farosituationen, förbereda sig på behövliga sjöräddningsåtgärder och på eget initiativ vidtaga dessa åtgärder.

6 §

I nödläge skall de i 1 § nämnda myndigheterna för räddande av människoliv på eget initiativ och vid behov med åsidosättande av övriga tjänsteålligganden vidtaga alla de åtgärder som är möjliga och ändamålsenliga med de resurser som står till deras förfogande.

Helsingfors den 10 september 1982

Republikens President:

MAUNO KOIVISTO

Minister *Mikko Jokela*

Angående skyldigheten för fartygs befälhavare att lämna hjälp åt den som är i sjönöd är stadgat i sjölagen (167/39).

7 §

De myndigheter som deltar i sjöräddnings-tjänsten skall i en farosituation så snart som möjligt meddela sjöräddningscentralen vilka åtgärder de vidtagit.

Sjöräddningscentralen leder sjöräddnings-tjänsten och bestämmer på basen av de uppgifter den erhållit graden av fara i den uppkomna situationen samt underrättar dem som deltar i sjöräddningsverksamheten om sitt beslut.

8 §

Ansökan om sådan ersättning av statens medel som avses i 9 § lagen om sjöräddnings-tjänst skall göras i den ordning som är stadgad i lagen om olycksfallsförsäkring (608/48).

9 §

Ministeriet för inrikesärendena utfärdar närmare bestämmelser om tillämpningen av denna förordning.

10 §

Denna förordning träder i kraft den 15 september 1982.